

DISPOZIȚIE

nr. 280-d

din 28 martie 2017

Despre operarea unor modificări în dispoziția nr. 202-d din 16.03.2017 „Cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 208 din 17.11.2016 „Privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008”

Având în vedere unele inexacități admise în dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. 202-d din 16.03.2017 „Cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 208 din 17.11.2016 „Privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008”, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 136 din 17.06.2016 „Privind statutul municipiului Chișinău” și art. 32 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, dispoziției Primarului general nr. 186-dc din 27.03.2017 „Cu privire la deplasarea lui Dorin Chirtoacă la Strasbourg (Franța) și delegarea exercitării atribuțiilor Primarului general viceprimarului dl Nistor Grozavu”, viceprimarul municipiului Chișinău DISPUNE:

1. În pct. 1 din dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. 202-d din 16.03.2017 „Cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 208 din 17.11.2016 „Privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008” se opererază următoarele modificări:
  - după sintagma „art. 126” se va introduce sintagma „art. 154”;
  - sintagma „art. 178 - 180” se va substitui cu sintagma „art. 178, art. 179”.
2. În pct. 3 modelele-tip ale proceselor-verbale cu privire la contravenție (anexele nr. 8 și nr. 9), se substituie cu anexele nr. 1 și nr. 2 la prezenta dispoziție.
3. Se pune în sarcina pretorilor de sector controlul executării prevederilor prezentei dispoziții.

VICEPRIMAR

Nistor GROZAVU

Numărul de înregistrare al procesului-verbal
nr. _____

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENTIE

Data întocmirii: _____ ora _____ în mun. Chișinău, sectorul _____

Agentul constatator _____ (numele, prenumele, funcția)

desemnat prin dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. _____ din _____
denumirea autorității publice locale, pe care o reprezintă: _____
cu sediu: mun. Chișinău, str. (bd.) _____

a constatat că: a) Persoana fizică / cu funcție de răspundere (de subliniat):

numele: _____ prenumele: _____ patronimicul: _____ data nașterii: _____

locul nașterii: _____ cetățenia: _____ sexul: _____ identificat prin (tipul actului): _____ seria: _____

numărul: _____ eliberat de: _____ la: _____ IDNP:

Viza de reședință: _____

Domiciliul: _____

Locul de muncă: _____ adresa juridică: _____ funcția: _____

Mijlocul de transport (la necesitate): numărul de înmatriculare: _____ marca: _____ modelul: _____

b) Persoana juridică:

(denumirea întreprinderii, adresa juridică, date despre persoana care o reprezintă)

IDNO:

Timpul comiterii: data: _____ luna: _____ anul: _____, ora comiterii: _____ (sau perioada cuprinsă între) _____

Locul comiterii: _____ (localitatea, sectorul, intersecția sau strada)

a comis fapta contravențională: _____

(circumstanțele cauzei și consecințele lor juridice)

ignorând prevederile: _____

(denumirea articolului și alineatul actului normativ care a fost încălcat)

prin ce a comis o contravenție prevăzută la art. _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova.

(semnătura persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal)

Corpu delicte: _____ (individualizarea – forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor, datele proprietarului)

Martorii (oculari / asistenți): 1. _____

2. _____

Reprezentantul legal / apărătorul: _____

(numele, prenumele, telefonul, reprezentat prin mandatul)

Interpretul / traducătorul: _____ am luat cunoștință de prevederile art. 312 din Codul penal al RM: _____

(semnătura)

(numele, prenumele, date de contact)

Mijloace tehnice speciale de constatare: _____

Anexe: _____

(denumirea, numărul actului anexat)

Obiecțiile persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal: _____

(obiecțiile și probele pe care le aduce în apărarea sa)

Procesul-verbal a fost întocmit

(prezența / absența persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal ori refuzul său de a consemna procesul-verbal) (semnătura)

DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR

Remite procesul-verbal pentru examinare conform competenței în temeiul articolului 423¹⁰ din Codul contravențional al RM la Comisia administrativă pe lângă Pretura sectorului, adresa: mun. Chișinău, str.(bd.) _____ pentru examinare după competență.

SEMNĂTURA _____ (agent constatator) _____ (martor I) _____ (martor 2)

Am luat cunoștință de procesul-verbal și de decizia agentului constatator, de drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 384 și 448 din Codul contravențional al RM, specificate pe verso, iar copia procesului-verbal am primit-o, pentru ce semnez: _____

(semnătura persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal)

În stenția persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal conform prevederilor Codului contraventional al RM
(Legea nr.218-XVII din 24.10.2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 34. Amendă

- (1) Amendă este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amendă se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 lei.
- (2) Amendă se aplică persoanelor fizice de la una la 500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.
- (2^a) Amendă se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întii a prezentului cod, după caz:
- a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;
  - b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întii.
- (2^b) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întii a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzi în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întii.
- (2^c) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întii a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzi în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întii.
- (2^d) Amendă se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.
- (3) Contravenient este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul stabilirii ei. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzi este executată integral.
- (3^a) Evidența executării sancțiunilor amenziilor se face în Registrul debitorilor. Continutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenziilor se reglementează de către Guvern.
- (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzi nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată înlătărușă suma neachitată a amenzi, după caz, cu:
- a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contraventională sau de prezentul articol;
  - b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;
  - c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;
  - d) arest contraventional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art.38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzi stabilite pentru contravențiile prevăzute la art. 228–245 poate fi înlăturată cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzi stabilite persoanei juridice poate fi înlăturată cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amendă se înlouiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlouuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional

(1) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional și căreia, prin hotărire definitivă, i-să stabilește o sancțiune contraventională sau a cărei răspundere contraventională sau executare a sancțiunii contraventionale aplicate este înlăturată prin hotărire definitivă se numește contravenient.

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional are dreptul:

- a) la apărare;
- b) să cunoască fapta imputată;
- c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contraventional;
- d) să amuncă, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contraventională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
- e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu să recunoască vinovăția;
- f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
- g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
- h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să î se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
- i) să prezinte probe;
- j) să formuleze cereri;
- k) să conteste decizia asupra cauzei;
- l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce î se impută;
- m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competență să soluționeze cauza contraventională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
- n) să solicite audierea martorilor;
- o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
- p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
- q) să se implice cu victimă în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărîrile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărîri;
- s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competență să soluționeze cauza contraventională, inclusiv hotărîrea judecătorescă;
- t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
- u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3^a) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorescă definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional este obligată:

- a) să se prezinte la citarea autorității competență să soluționeze cauza contraventională;
- b) să accepte, la cererea autorității competență să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională, examinarea și perchezitia sa corporală;
- c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competență să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactilosco-pia, prelevarea de singe și de secreții ale corpului pentru analiză;
- d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanței;
- e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator și ale președintelui ședinței de judecată;
- f) să respecte ordinea în ședință de judecată și să nu părăsească sala de ședință fară invocarea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contraventional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contraventionale

(1) Contravenționat, victimă sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contraventională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contraventionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contraventionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 4471 alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive intemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperei despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competență să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit astă la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contraventionale sau a perceperei despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contraventionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cei mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contraventionale în instanța de judecată competență.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contraventionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contraventionale nu plătește taxă de stat.

Secretar al municipiului

V.G. Valeriu DIDENCU

Numărul de înregistrare al procesului-verbal
nr.

Anexa nr.2 la dispoziția
nr. 230-d din 18.03.2017

original

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

Data întocmirii: _____ ora _____ în localitatea _____

Agentul constatator _____
(numele, prenumele, funcția)

desemnat prin dispozitia Primarului general al municipiului Chișinău nr. din

autoritatea publică locală pe care o reprezintă: _____

cu sediul: mun. Chișinău, str. (bd.)

a constatat că: a) Persoana fizică / cu funcție de răspundere (*de subliniat*):

numele: _____ prenumele: _____ patronimicul _____ data nașterii _____

locul nașterii _____ cetățenia _____ sexul _____ identificat prin (tipul actului): _____ serie _____

numărul _____ eliberat de _____ la _____ **IDNP** _____

Viza de reședință: _____

Domiciliul: _____

Locul de muncă : _____ adresa juridică _____ funcția _____

b) Persoana juridică:

(denumirea întreprinderii, adresa juridică, date despre persoana care o reprezintă)

Timpul comiterii: data _____ luna _____ anul _____, ora comiterii _____ (sau perioada comiterii cuprinsă între) _____

Locul comiterii: _____

(located near, strata, along Eas - Muir Chaisstrail)

Digitized by srujanika@gmail.com

Încadrarea juridică: art. 1 din Codul contraventional al Republicii Moldova.

(indicile calitative ale elementelor constitutive ale contravenției)

(semnătura persoanei în a cărei privință s-a înlocuit procesul-verbal)

Agentul constatator: _____
(semnătura)

Victima _____
(semnătura)

Victima

SEMANTICS

(semnătura persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal, data primirii copiei procesului-verbal)

Martorii (oculari/asistenți): 1. _____
(semnătura)

Obiecțiile și probele aduse de persoana în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal

---

(explicațiile persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal în apărarea sa, obiecțiile și probele, după caz)

(semnătura)

Interpretul/traducătorul, după caz

(numele, prenumele, date de contact)

am luat cunoștință de prevederile art.312 din Codul penal al RM:

(semnătura)

Reprezentantul legal / apărătorul:

(numele, prenumele, funcția, nr. de telefon, nr. mandatului care se anexează la procesul-verbal)

În cazul refuzului de a semna procesul-verbal sau absența persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal, fapta se confirmă de către:

Martorii (oculari / asistenți):

1.

2.

(numele, prenumele, domiciliul, nr. de telefon)

Victima (după caz)

(numele, prenumele, data nașterii, domiciliul, nr. de telefon)

DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR

1. Remite procesul-verbal pentru examinare conform competenței în temeiul articolului 423¹⁰ din Codul contravențional al RM în instanța de judecată _____, cu sediul pe adresa: mun. Chișinău, str.(bd.) _____, recomandând instanței aplicarea sanctiunii contravenționale, prevăzute la art. _____ din CC al RM.
  2. Sistează executarea lucrărilor de construcție, constatațate prin prescripția nr. _____ din _____ și solicită instanței de judecată aplicarea măsurilor de siguranță, prevăzute la art. 439⁶ din Codul contravențional, și anume: _____
-

(tipul și mărimea sanctiunii și măsurii de siguranță solicitate)

La procesul-verbal se anexează materialele:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Am luat cunoștință de procesul-verbal și de decizia agentului constatator, de drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 384 și 448 din Codul contravențional al RM, specificate pe verso, iar copia procesului-verbal am primit-o, pentru ce semnez _____.
(semnătura persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal)

Agentul constatator

(semnătura)

Victima

(semnătura)

Martorii (oculari/asistenți):

1.

(semnătura)

2.

(semnătura)

În atenția persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal conform prevederilor Codului contraventional al RM
(Legea nr.218-XVII din 24.10.2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 34. Amendă

(1) Amendă este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amendă se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 lei.

(2) Amendă se aplică persoanelor fizice de la una la 500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

(2') Amendă se aplică persoanelor juridice în limitele stabilită de articolul din partea specială a cărui întări a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;

b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărui întări.

(2") Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărui întări a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzi în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărui întări.

(2') Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an calendaristic, a încălcărilor specificate în partea specială a cărui întări a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzi în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărui întări.

(2") Amendă se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul stabilirii ei. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzi este executată integral.

(3') Evidența executării sancțiunilor amenzi se tine în Registrul debitorilor. Continutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzi se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzi nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzi, după caz:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contraventională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contraventional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art.38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzi stabilite pentru contravențiile prevăzute la art. 228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin.(4) lit.a, c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzi stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amendă se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 344. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional

(1) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional și căreia, prin hotărire definitivă, i-să stabilește o sancțiune contraventională sau a cărei răspundere contraventională sau executare a sancțiunii contraventionale aplicate este înălțată prin hotărire definitivă se numește contravenient.

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional are dreptul:

a) la apărare;

b) să cunoască fapta imputată;

c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este posibilă de sancțiunea arestatului contraventional;

d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contraventională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;

e) să primească informații scrise și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a țacea și de a nu să recunoască vinovăția;

f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;

g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;

h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să î se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;

i) să prezinte probe;

j) să formuleze cereri;

k) să conteste decizia asupra cauzei;

l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce î se impună;

m) să ceră recuzarea reprezentantului autorității competente să soluționeze cauza contraventională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;

n) să solicite audierea martorilor;

o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatator și să ceră consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceră completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;

q) să se implice cu victimă în condițiile prevăzute de prezentul cod;

r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărîrile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărîri;

s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contraventională, inclusiv hotărîrea judecătoarească;

t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;

u) să ceră și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3') Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătoarească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau ai inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contraventională;

b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională, examinarea și perchezitia sa corporală;

c) să accepte necondițional, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contraventională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactilosco-pia, prelevarea de sange și de secretei ale corpului pentru analiză;

d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instantei;

e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator și ale președintelui ședinței de judecată;

f) să respecte ordinea în ședință de judecată și să nu părăsească sala de ședință fără invocarea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contraventional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesul contraventional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contraventionale

(1) Contravenient, victimă sau reprezentantul acestora, procuror, dacă este parte în cauza contraventională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, săint în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contraventionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contraventionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 4471 alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceprii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competență să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contraventionale sau a perceprii despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contraventionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cînd mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contraventionale în instanța de judecată competență.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contraventionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depuneră contestație peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contraventionale nu plătește taxă de stat.

Secretar al municipiului

V.O. Valeriu DIDENCU